

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV KADENCJA**

Warszawa, dnia 31 lipca 2001 r.

Druk nr 735

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pani
Alicja GRZEŚKOWIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Pani Marszałek do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 114. posiedzeniu w dniu 26 lipca 2001 r. ustawę o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym.

Z poważaniem

(-) wz. Franciszek Jerzy Stefaniuk
Wicemarszałek Sejmu

USTAWA
z dnia 26 lipca 2001 r.

o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady organizacji i funkcjonowania systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego, a w szczególności:
 - 1) organy administracji publicznej właściwe w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz ich zadania,
 - 2) organizację administracji publicznej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 3) ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela oraz obowiązki świadczeń, jakie mogą być wprowadzone w sytuacji wystąpienia zagrożenia wywołującego bezpośrednio kryzys lub zagrożenia, którego następstwem może być kryzys albo w czasie kryzysu, a także zasady wprowadzania tych ograniczeń i obowiązków,
 - 4) finansowanie systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do określonych w odrębnych przepisach sytuacji, w których konieczny jest udział pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przypadków wymienionych w art. 11.

Art. 2.

Ilekoć w ustawie jest mowa o:

- 1) gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym - należy przez to rozumieć całokształt działań organów określonych w ustawie oraz innych ustawach właściwych dla poszczególnych służb lub systemów ratowniczych, podejmowanych w czasie pokoju w celu wykonania zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1,
- 2) zagrożeniu - należy przez to rozumieć nagłe lub przewidziane zdarzenie wywołane siłami natury lub wynikające z działalności człowieka, w tym również z naruszeniem, zagrażające

- życiu ludności, mieniu, środowisku lub dziedzictwu kulturowemu, które, w zależności od rozmiaru i charakteru, wywołuje bezpośrednio kryzys lub może prowadzić do jego wystąpienia,
- 3) kryzysie - należy przez to rozumieć sytuację będącą następstwem zagrożenia polegającą na zerwaniu lub znacznym naruszeniu więzów społecznych przy równoczesnym poważnym zakłóceniu w funkcjonowaniu instytucji publicznych, jednak w takim stopniu, że użyte środki niezbędne do zapewnienia lub przywrócenia bezpieczeństwa nie uzasadniają wprowadzenia żadnego ze stanów nadzwyczajnych przewidzianych w art. 228 ust. 1 Konstytucji,
 - 4) planowaniu cywilnym - należy przez to rozumieć całokształt przedsięwzięć planistycznych wykonywanych w szczególności przez opracowywanie planów i programów:
 - a) w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się zagrożenia,
 - b) w zakresie przygotowania do zwalczania zagrożenia, a także reagowania w sytuacji zagrożenia oraz usuwania jego skutków,
 - c) zapewniających osiągnięcie właściwego stanu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na każdym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa,
 - 5) służbach - należy przez to rozumieć służby, inspekcje i stráže w rozumieniu przepisów ustawy o administracji rządowej w województwie i ustaw szczególnych, inspekcje określone w tej ustawie oraz inne jednostki organizacyjne, które na podstawie odrębnych przepisów wykonują określone zadania z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 6) wólcie - należy przez to rozumieć także burmistrza i prezydenta miasta.

Art. 3.

1. System gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochronę życia i zdrowia ludności oraz ochronę mienia, środowiska i dziedzictwa kulturowego w sytuacji wystąpienia zagrożenia albo w czasie kryzysu, a w szczególności:
 - 1) zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom,
 - 2) utrzymanie sprawności zarządzania kryzysowego, w tym reagowania kryzysowego,
 - 3) zapewnienie co najmniej takich warunków życia ludzi w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu, jakie są niezbędne dla ochrony ich życia lub zdrowia,
 - 4) zapewnienie co najmniej takich warunków kontynuowania działalności gospodarczej i funkcjonowania administracji publicznej w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu, jakie są niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w pkt 1-3.

2. Celem systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego jest także wspieranie misji pokojowych poza granicami kraju i koordynowanie pomocy humanitarnej, technicznej i eksperckiej prowadzonej przez organizacje krajowe i międzynarodowe.

Art. 4.

1. W systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego są wykonywane zadania polegające:
 - 1) w zakresie gotowości cywilnej na:
 - a) planowaniu cywilnym,
 - b) przygotowaniu organizacyjnym i rzeczowym do zwalczania zagrożeń,
 - c) prowadzeniu stałej obserwacji zjawisk mogących doprowadzić do wystąpienia zagrożeń,
 - d) podejmowaniu interwencji oraz działań ratowniczych,
 - e) przeciwdziałaniu występowaniu zagrożeń lub likwidowaniu skutków zdarzeń o charakterze nagłym i nie wywołujących kryzysu,
 - 2) w zakresie zarządzania kryzysowego na:
 - a) reagowaniu w sytuacji wystąpienia zagrożenia oraz w czasie trwania kryzysu,
 - b) usuwaniu skutków kryzysu, w szczególności przez odbudowę ze zniszczeń powstałych w czasie jego trwania.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) oraz w pkt 2 lit. a), są wykonywane przez organy określone w ustawie, w trybie i na zasadach w niej przewidzianych.
3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c)-e), są wykonywane przez organy określone w ustawach właściwych dla poszczególnych służb lub systemów ratowniczych, stosownie do rozmiaru i charakteru zagrożenia, w trybie i na zasadach w nich przewidzianych.
4. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b), są wykonywane przez organy i na zasadach określonych w ustawie oraz przewidzianych w innych ustawach.

Art. 5.

W systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego uczestniczą w szczególności organy administracji publicznej, osoby fizyczne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, środki społecznego przekazu, a także inne osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Art. 6.

1. System gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego stanowi część systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i obejmuje inne systemy, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa, życia i zdrowia ludzi oraz ochrona mienia, środowiska i dziedzictwa kulturowego.
2. Zakres zastosowania ustawy w przypadku wprowadzenia stanów nadzwyczajnych przewidzianych w art. 228 ust. 1 Konstytucji określają odrębne przepisy.

Art. 7.

Zadania z zakresu gotowości cywilnej są wykonywane na wszystkich stopniach zasadniczego podziału terytorialnego państwa, z zastrzeżeniem że:

- 1) wykonywanie podstawowych zadań z tego zakresu - odbywa się w powiecie i należy do zadań starosty lub - w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów - innych organów administracji powiatowej, a w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c)-e) - również do innych organów określonych w ustawach właściwych dla poszczególnych służb lub systemów ratowniczych,
- 2) wykonywanie zadań uzupełniających w stosunku do zadań starosty - odbywa się w gminie i należy do zadań wójta.

Art. 8.

1. Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego określone w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a), są wykonywane przez organ sprawujący władzę administracji ogólnej działający na najniższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa, umożliwiającym skuteczne reagowanie na dane zagrożenie lub kryzys.
2. Organy, o których mowa w ust. 1, wykonują swoje zadania na zasadzie jednoosobowego kierownictwa oraz jednoosobowej odpowiedzialności.

Art. 9.

1. Organy sprawujące władzę administracji ogólnej, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-3, są obowiązane do udzielania pomocy organom wykonującym zadania w zakresie zarządzania kryzysowego, działającym na niższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa, podczas trwania zagrożenia lub kryzysu, a także podczas usuwania skutków kryzysu.
2. Organ udzielający pomocy jest obowiązany poinformować organ sprawujący władzę administracji ogólnej działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa o udzieleniu tej pomocy i wielkości przekazanych sił i środków.

Art. 10.

Podmioty, o których mowa w art. 5, są obowiązane współpracować przy wykonywaniu swoich zadań z organami właściwymi w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Art. 11.

1. Pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej mogą uczestniczyć w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. e) i pkt 2, gdy użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub niewystarczające.

2. Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych zarządza użycie pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacjach, o których mowa w ust. 1, określając wielkość niezbędnych sił i środków. Minister Obrony Narodowej zapewnia realizację tego zarządzenia.
3. Pododdziały, o których mowa w ust. 2, w czasie ich uczestniczenia w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego wykonują zadania określone przez wojewodę wskazanego przez Prezesa Rady Ministrów.
4. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb włączania pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do uczestniczenia w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. e) i pkt 2, uwzględniając:
 - 1) organy gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego uprawnione do wnioskowania w tym zakresie,
 - 2) formę i treść wniosku.

Rozdział 2

Organy administracji publicznej właściwe w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego

Art. 12.

1. Organami administracji publicznej właściwymi w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego są:
 - 1) Prezes Rady Ministrów, w imieniu którego działa minister właściwy do spraw wewnętrznych,
 - 2) wojewoda,
 - 3) starosta,
 - 4) wójt.
2. Organy, o których mowa w ust. 1, zapewniają wymagany stan gotowości cywilnej i sprawność zarządzania kryzysowego, odpowiednio na obszarze kraju, województwa, powiatu i gminy.

Art. 13.

Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego należy w szczególności:

- 1) opracowywanie założeń polityki rządu w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz projektów aktów prawnych w tym zakresie,
- 2) opiniowanie projektu budżetu państwa w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 3) zatwierdzanie ogólnokrajowego programu w zakresie planowania cywilnego,

- 4) zatwierdzanie ogólnokrajowego planu reagowania kryzysowego,
- 5) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze kraju,
- 6) organizowanie i koordynowanie pomocy zagranicznej, w tym we współpracy z organizacjami międzynarodowymi,
- 7) organizowanie centralnego lub międzywojewódzkiego wsparcia logistycznego, materialno-technicznego i kadrowego w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub kryzysu obejmującego co najmniej obszar jednego województwa albo kryzysu obejmującego obszar jednego województwa, dla zwalczania którego nie wystarczają środki pozostające w dyspozycji wojewody,
- 8) informowanie ludności o możliwym lub występującym zagrożeniu.

Art. 14.

1. Do zadań wojewody w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego należy w szczególności:
 - 1) zatwierdzanie wojewódzkiego programu w zakresie planowania cywilnego,
 - 2) zatwierdzanie wojewódzkiego planu reagowania kryzysowego,
 - 3) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze województwa,
 - 4) przygotowywanie i przekazywanie informacji i danych niezbędnych do opracowania ogólnokrajowego programu i planu, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 i 4,
 - 5) uzgadnianie projektów powiatowych programów w zakresie planowania cywilnego i planów reagowania kryzysowego,
 - 6) uzgadnianie wojewódzkich programów i projektów, w tym inwestycyjnych, przygotowanych przez sejmik województwa, pod względem ich zgodności z programami i planami, o których mowa w pkt 1 i 2 ,
 - 7) koordynowanie systemów kierowania, alarmowania oraz obserwacji zagrożeń na obszarze województwa,
 - 8) prowadzenie działalności inwestycyjnej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego o charakterze wojewódzkim, w tym w szczególności budowy, rozbudowy i unowocześniania systemów kierowania, obserwacji i ostrzegania, a także uzgadniania takiej działalności z innymi wojewodami,
 - 9) udzielanie pomocy staroście w wykonywaniu przez niego zadań w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu obejmującego powiat, w zakresie wsparcia logistycznego,

materiałowo-sprzętowego i kadrowego, w tym przy użyciu pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

- 10) organizowanie współpracy międzypowiatowej i międzywojewódzkiej w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu obejmującego powiat lub kilka powiatów,
 - 11) uzgadnianie powiatowych projektów i programów, w tym inwestycyjnych oraz obejmujących odbudowę określonych obszarów, pod względem ich zgodności z programami i planami, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 12) uzgadnianie planów zagospodarowania przestrzennego województwa, pod względem ich zgodności z programami i planami, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 13) wspomaganie lokalnych organów gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego w pozyskiwaniu środków finansowych, niezbędnych do prowadzenia odbudowy,
 - 14) prowadzenie szkoleń, treningów i ćwiczeń sprawdzających stan gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 15) przygotowanie i zapewnienie funkcjonowania budowli ochronnych oraz obiektów i urządzeń specjalnych na potrzeby ochrony ludności oraz działania w sytuacji stanu nadzwyczajnego.
2. W razie niemożności wykonywania przez wojewodę obowiązków, zadania z zakresu zarządzania kryzysowego wykonuje z mocy prawa pierwszy wicewojewoda.

Art. 15.

1. Do zadań starosty z zakresu administracji rządowej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego należy w szczególności:
 - 1) zatwierdzanie powiatowego programu w zakresie planowania cywilnego,
 - 2) zatwierdzanie powiatowego planu reagowania kryzysowego,
 - 3) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu,
 - 4) przygotowywanie i przekazywanie informacji i danych niezbędnych do opracowania wojewódzkiego programu i planu, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 2,
 - 5) uzgadnianie projektów gminnych programów w zakresie planowania cywilnego i planów reagowania kryzysowego,
 - 6) uzgadnianie lokalnych programów i projektów, w tym inwestycyjnych oraz obejmujących odbudowę określonych obszarów, przygotowywanych w szczególności przez gminę, pod względem ich zgodności z programami i planami, o których mowa w pkt 1 i 2,

- 7) uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy z programami i planami, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 8) uzgadnianie systemów kierowania, alarmowania oraz obserwacji zagrożeń na obszarze powiatu,
 - 9) prowadzenie działalności inwestycyjnej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego o charakterze powiatowym, w tym w szczególności rozbudowy i unowocześniania systemów kierowania, obserwacji i ostrzegania, a także uzgadnianie takiej działalności z innymi starostami,
 - 10) udzielanie pomocy wójtowi w wykonywaniu przez niego zadań w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu obejmującego gminę, w zakresie wsparcia logistycznego, materiałowo-sprzętowego i kadrowego,
 - 11) zapewnianie poszkodowanym, przy współpracy z gminą, warunków niezbędnych dla ochrony ich życia lub zdrowia i przywracanie funkcjonowania najważniejszych instytucji i urzędzeń użyteczności publicznej oraz wykonywania wszystkich podstawowych funkcji przez administrację publiczną,
 - 12) organizowanie współpracy międzygminnej i międzypowiatowej w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu obejmującego gminę lub kilka gmin,
 - 13) prowadzenie lokalnych szkoleń, treningów i ćwiczeń, sprawdzających stan gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 14) wykonywanie poleceń ministra właściwego do spraw wewnętrznych i wojewody, o których mowa w art. 17,
 - 15) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych ustawach lub wynikających z planów lub programów w zakresie planowania cywilnego przyjętych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i wojewodę.
2. W razie niemożności wykonywania przez starostę obowiązków, zadania z zakresu zarządzania kryzysowego wykonuje z mocy prawa wicestarosta.
 3. Rada powiatu może określić zasady wyznaczania innego członka zarządu do wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w przypadku niemożności wykonywania tych zadań przez starostę lub wicestarostę.

Art. 16.

1. Do zadań wójta z zakresu administracji rządowej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego należy w szczególności:
 - 1) zatwierdzanie gminnego programu w zakresie planowania cywilnego,
 - 2) zatwierdzanie gminnego planu reagowania kryzysowego,

- 3) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze gminy,
 - 4) przygotowywanie i przekazywanie informacji i danych niezbędnych do opracowania powiatowego programu i planu, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2,
 - 5) koordynowanie systemów kierowania, alarmowania oraz obserwacji zagrożeń na obszarze gminy,
 - 6) zapewnianie poszkodowanym warunków niezbędnych dla ochrony ich życia lub zdrowia i przywracanie funkcjonowania najważniejszych instytucji i urządzeń użyteczności publicznej oraz wykonywanie wszystkich podstawowych funkcji przez administrację publiczną,
 - 7) prowadzenie działalności inwestycyjnej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego o charakterze gminnym, w tym w szczególności rozbudowy i unowocześniania systemów kierowania, obserwacji i ostrzegania,
 - 8) prowadzenie gminnych szkoleń, treningów i ćwiczeń, sprawdzających stan gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 9) wykonywanie poleceń ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewody i starosty, o których mowa w art. 17,
 - 10) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych ustawach lub wynikających z planów w zakresie planowania cywilnego przyjętych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewodę i starostę.
2. W razie niemożności wykonywania przez wójta obowiązków, zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, wykonuje z mocy prawa jego zastępca.
 3. Rada gminy może określić zasady wyznaczania innego członka zarządu do wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w przypadku niemożności wykonywania tych zadań przez wójta lub jego zastępcę.

Art. 17.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, wojewoda, starosta lub wójt kierują działaniami organów administracji publicznej oraz innych podmiotów, dla których zadania przewidziano w planach reagowania kryzysowego, w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu odpowiednio na obszarze kraju, województwa, powiatu, gminy lub ich części.
2. Kierując działaniami, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydawać:
 - 1) zarządzenia i polecenia - wojewodzie,
 - 2) polecenia - innym niż wojewoda organom administracji publicznej i podmiotom, dla których zadania przewidziano w planach reagowania kryzysowego.

3. Kierując działaniami, o których mowa w ust. 1, wojewoda, starosta lub wójt:
 - 1) mogą wydawać polecenia organom administracji publicznej oraz innym podmiotom, dla których zadania przewidziano w planach reagowania kryzysowego,
 - 2) informują o możliwym lub występującym zagrożeniu lub kryzysie.
4. Polecenia, o których mowa w ust. 2 i 3, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.
5. Polecenia, o których mowa w ust. 2 i 3, wydane ustnie, wymagają potwierdzenia na piśmie.

Art. 18.

1. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych są obowiązani do uwzględniania w swoich działaniach zadań z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego określonych w ustawie, w tym w szczególności do określania i diagnozowania zagrożeń związanych z rozwojem cywilizacyjnym lub działaniem sił natury oraz współdziałania z organami właściwymi w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego podczas obserwacji, zapobiegania i likwidacji zagrożeń, w czasie trwania kryzysu, a także podczas usuwania jego skutków.
2. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych są obowiązani do podjęcia, w zakresie swoich kompetencji, bezzwłocznych działań, w celu minimalizacji skutków zagrożeń oraz informowania ministra właściwego do spraw wewnętrznych o tych zagrożeniach i podjętych działaniach.

Art. 19.

1. Organy, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz ministrowie i kierownicy urzędów centralnych są odpowiedzialni za opracowanie oraz zatwierdzają programy w zakresie planowania cywilnego i plany reagowania kryzysowego.
2. Programy, o których mowa w ust. 1, stanowią dokumenty zawierające założenia i wytyczne dotyczące rozwoju, organizacji i infrastruktury systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.
3. Plany, o których mowa w ust. 1, stanowią dokumenty ustalające sposoby kierowania oraz zasady współdziałania, a także procedury realizowane przez podmioty określone w planie, podejmujące działania zmierzające do minimalizacji lub likwidacji bezpośrednich skutków zagrożenia lub kryzysu.
4. Plan, o którym mowa w ust. 1, składa się z:
 - 1) części głównej zawierającej:
 - a) charakterystykę potencjalnych zagrożeń,
 - b) przydział zadań podmiotom określonym w planie,
 - c) procedury rozwijania centrum zarządzania kryzysowego,
 - d) procedury aktualizacji planu reagowania kryzysowego i uruchamiania jego realizacji,
 - e) sposób koordynowania działań podmiotów określonych w planie,
 - 2) załączników zawierających:

- a) charakterystykę zadań podmiotów określonych w planie,
 - b) schemat obiegu informacji i decyzji,
 - c) procedury uruchamiania i realizacji zadań określonych w planie,
- 3) informacji uzupełniających stanowiących szczegółowe dane potrzebne do realizacji zadań.
5. Podmioty, dla których zadania przewidziano w planie reagowania kryzysowego, opracowują swoje plany operacyjne, zawierające harmonogramy i procedury realizacji zadań.
6. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie są obowiązani do uzgadniania projektów planów reagowania kryzysowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Art. 20.

1. Organy, o których mowa w art. 12 ust. 1, mogą powoływać, jako ich organy doradcze, zespoły reagowania kryzysowego, w skład których wchodzi kierownicy odpowiednio: centralnych, wojewódzkich, powiatowych lub gminnych służb, a także kierownicy administracji niezespólnych, przedstawiciele organizacji społecznych oraz inne osoby zaproszone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewodę, starostę lub wójta.
2. Do zadań zespołów, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:
- 1) w zakresie gotowości cywilnej:
 - a) analiza i ocena możliwości wystąpienia zagrożeń,
 - b) wypracowywanie wniosków i propozycji dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom,
 - c) opiniowanie projektów aktów prawnych, planów i programów pod względem ich zgodności z przyjętymi zasadami w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 2) w zakresie zarządzania kryzysowego:
 - a) stała analiza i ocena zagrożenia lub kryzysu oraz jego poszczególnych elementów,
 - b) przedstawianie szczegółowych sposobów i środków reagowania na zagrożenie lub kryzys i ograniczanie jego skutków.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb pracy zespołów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem form pracy oraz sposobu dokumentowania prac zespołów.

Art. 21.

1. Uruchomienie zarządzania kryzysowego należy do tego z organów, o których mowa w art. 12 ust. 1, który pierwszy otrzymał informację i uznał ją za świadczącą o wystąpieniu zagrożenia albo kryzysu.
2. Organ, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-4, informuje natychmiast o zaistniałym zagrożeniu lub kryzysie organ działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału

terytorialnego państwa i przedstawia swoją opinię co do właściwości organu, który powinien kierować działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.

3. Organ, który otrzymał informację na podstawie ust. 2:
 - 1) bezzwłocznie wskazuje, z zastrzeżeniem pkt 2, organ kierujący działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu oraz - jeżeli nie jest to minister właściwy do spraw wewnętrznych - natychmiast informuje organ działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa o wystąpieniu zagrożenia lub kryzysu oraz o podjętych środkach,
 - 2) w przypadku uznania niewłaściwości swojej i organu, od którego otrzymał informację, w kierowaniu działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu, informuje natychmiast organ działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa o zaistniałej sytuacji i przedstawia swoją opinię co do właściwości organu, który powinien kierować działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.
4. Do organu, który otrzymał informację na podstawie ust. 3 pkt 2, stosuje się odpowiednio ust. 3.
5. W sytuacjach określonych w ust. 1-4, organ uruchamiający zarządzanie kryzysowe informuje natychmiast organy działające na bezpośrednio niższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa, które z kolei informują organy działające na kolejnym, niższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa, o wystąpieniu zagrożenia lub kryzysu i wynikających z tego faktu konsekwencjach prawnych i faktycznych.
6. Organ kierujący działaniami w zakresie zarządzania kryzysowego, który uznał, iż zagrożenie lub kryzys zostały zażegnane, kończy te działania oraz:
 - 1) powiadamia o tym organ działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa,
 - 2) ogłasza o tym w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze objętym zagrożeniem lub kryzysem.

Art. 22.

W zależności od rozwoju i charakteru zdarzeń, może następować między organami, o których mowa w art. 12 ust. 1, przejmowanie lub przekazywanie kierowania działaniami w czasie trwania kryzysu lub zagrożenia. O przejęciu lub przekazaniu kierowania decyduje organ działający na wyższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa, informując o tym natychmiast organy działające na bezpośrednio niższym stopniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa.

Rozdział 3

Organizacja administracji publicznej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego

Art. 23.

1. Tworzy się Krajowy Urząd Ratownictwa i Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „Krajowym Urzędem”.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje swoje zadania w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy pomocy Krajowego Urzędu.
3. Krajowym Urzędem kieruje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 24.

1. Do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej jako kierownika Krajowego Urzędu należy w szczególności:
 - 1) zapewnianie właściwego wykonywania zadań i kompetencji przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie zarządzania kryzysowego,
 - 2) opracowywanie ogólnokrajowych programów w zakresie planowania cywilnego i planów reagowania kryzysowego oraz koordynowanie programów i planów wojewódzkich,
 - 3) opracowywanie projektów zasad i procedur zarządzania kryzysowego,
 - 4) uzgadnianie projektów planów reagowania kryzysowego zatwierdzanych przez ministrów i kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów,
 - 5) koordynowanie systemów kierowania i systemów obserwacji zagrożeń o charakterze ogólnokrajowym oraz gromadzenie i opracowywanie informacji uzyskiwanych z tych systemów,
 - 6) prowadzenie działalności inwestycyjnej w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego o charakterze ogólnokrajowym, w tym w szczególności rozbudowy i unowocześniania systemów kierowania, obserwacji i ostrzegania,
 - 7) utrzymywanie stałych kontaktów i współpraca z podmiotami uczestniczącymi w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
 - 8) współpraca w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego z właściwymi organami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi, w tym w szczególności utrzymywanie kontaktów z Organizacją Narodów Zjednoczonych i Unią Europejską,

- 9) analiza i ocena strat powstałych w czasie zagrożenia lub kryzysu w oparciu o informacje przekazane przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
2. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, nadaje Krajowemu Urzędowi statut określający jego organizację i tryb pracy.

Art. 25.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu przy pomocy Krajowego Centrum Ratownictwa i Reagowania Kryzysowego działającego w strukturze Krajowego Urzędu.

Art. 26.

1. Wojewoda wykonuje zadania i kompetencje z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy pomocy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
2. Aparatem pomocniczym komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej jest wojewódzki urząd ratownictwa i zarządzania kryzysowego.

Art. 27.

Do zadań komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej jako kierownika wojewódzkiego urzędu ratownictwa i zarządzania kryzysowego należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów wojewódzkiego programu w zakresie planowania cywilnego i planu reagowania kryzysowego,
- 2) gromadzenie i opracowywanie informacji uzyskiwanych z systemów obserwacji, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 7,
- 3) przygotowywanie wojewódzkich szkoleń, treningów, ćwiczeń i innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego dla osób działających w strukturach administracji publicznej na obszarze województwa,
- 4) utrzymywanie stałych kontaktów i współpraca z podmiotami uczestniczącymi w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 5) analiza i ocena strat powstałych w czasie zagrożenia lub kryzysu na obszarze województwa w oparciu o informacje przekazane przez powiatowych inspektorów gotowości cywilnej,
- 6) wykonywanie innych zadań określonych przez wojewodę.

Art. 28.

1. Wojewoda kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu przy pomocy wojewódzkiego centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego, działającego w strukturze wojewódzkiego urzędu ratownictwa i zarządzania kryzysowego.

2. Wojewoda może określić inną jednostkę organizacyjną wojewódzkiej administracji zespolonej, w ramach której będzie działać wojewódzkie centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego.

Art. 29.

W wojewódzkim centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego są wykonywane zadania polegające w szczególności na zapewnieniu wojewodzie warunków umożliwiających sprawne kierowanie i koordynowanie działań w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu na obszarze województwa lub znacznej jego części.

Art. 30.

1. Starosta wykonuje zadania i kompetencje z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego inspektora gotowości cywilnej.
2. Powiatowego inspektora gotowości cywilnej powołuje i odwołuje starosta.
3. Powiatowy inspektor gotowości cywilnej kieruje powiatowym inspektoratem gotowości cywilnej. Inspektorat jest komórką organizacyjną starostwa powiatowego.

Art. 31.

Do zadań powiatowego inspektora gotowości cywilnej należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów powiatowego programu w zakresie planowania cywilnego i planu reagowania kryzysowego,
- 2) gromadzenie i opracowywanie informacji uzyskiwanych z systemów obserwacji, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 8,
- 3) przygotowywanie lokalnych szkoleń, treningów, ćwiczeń i innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 4) utrzymywanie stałych kontaktów i współpraca z podmiotami uczestniczącymi w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 5) analiza i ocena strat powstałych w czasie zagrożenia lub kryzysu na obszarze powiatu w oparciu o informacje przekazane przez gminnych inspektorów gotowości cywilnej,
- 6) wykonywanie innych zadań określonych przez starostę.

Art. 32.

1. W ramach powiatowej administracji zespolonej działa powiatowe centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego, przy pomocy którego:
 - 1) w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c)-e) - właściwi kierownicy powiatowych służb podejmują działania przewidziane w ustawach,
 - 2) w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a) - starosta kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.

2. Starosta określa jednostkę organizacyjną powiatowych służb, w ramach której działa powiatowe centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego.

Art. 33.

1. W powiatowym centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego są wykonywane zadania polegające:
 - 1) w zakresie gotowości cywilnej na:
 - a) prowadzeniu stałej obserwacji zjawisk mogących prowadzić do wystąpienia zagrożenia,
 - b) podejmowaniu działań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. d),
 - c) współdziałaniu i pomocy w wykonywaniu zadań podejmowanych przez powiatowego inspektora gotowości cywilnej, w tym w szczególności w ćwiczeniach, treningach i szkoleniach, prowadzeniu obserwacji, zbieraniu i przetwarzaniu informacji,
 - 2) w zakresie zarządzania kryzysowego na:
 - a) zapewnieniu staroście warunków umożliwiających sprawne kierowanie działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu na obszarze powiatu lub istotnej jego części, w tym w szczególności ostrzeganie i alarmowanie ludności,
 - b) organizowaniu wsparcia międzygminnego i ewentualnie międzypowiatowego, w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu obejmującego część powiatu,
 - c) logistycznym, materiałowo - sprzętowym oraz kadrowym wspieraniu wójta w kierowaniu przez niego działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu na obszarze gminy,
 - d) informowaniu ludności o możliwym lub występującym zagrożeniu.
2. Działania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b), prowadzi się w zintegrowanym układzie, posiadającym główne stanowisko dyspozytorskie i obejmującym wszystkie podstawowe służby ze względu na ich zadania w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.
3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są wykonywane przy współpracy z powiatowym inspektorem gotowości cywilnej.

Art. 34.

1. Wójt wykonuje zadania i kompetencje z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego przy pomocy gminnego inspektora gotowości cywilnej.
2. Gminnego inspektora gotowości cywilnej powołuje i odwołuje wójt.
3. Gminny inspektor gotowości cywilnej kieruje gminnym inspektoratem gotowości cywilnej, będącym komórką organizacyjną urzędu gminy, jeżeli statut gminy lub regulamin urzędu przewiduje taką komórkę.

Art. 35.

Do zadań gminnego inspektora gotowości cywilnej należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów gminnego programu w zakresie planowania cywilnego i planu reagowania kryzysowego,
- 2) współpraca z komórkami organizacyjnymi urzędu gminy właściwymi w sprawach ewidencji ludności i pojazdów oraz w prowadzeniu odpowiedniej ewidencji wymaganej dla potrzeb systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 3) przygotowywanie lokalnych szkoleń, treningów,
- 4) prowadzenie ćwiczeń i innych form edukacji w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- 5) utrzymywanie stałych kontaktów i współpraca z podmiotami uczestniczącymi w systemie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego, a działającymi na obszarze gminy,
- 6) analiza i ocena strat powstałych w czasie zagrożenia lub kryzysu na obszarze gminy i przekazywanie informacji na ten temat powiatowemu inspektorowi gotowości cywilnej,
- 7) wykonywanie innych zadań określonych przez wójta.

Art. 36.

1. W strukturze administracji gminnej może działać gminne centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego, przy pomocy którego:
 - 1) w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c)-e) - właściwi kierownicy gminnych służb podejmują działania przewidziane w ustawach,
 - 2) zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a) - wójt kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.
2. W miastach na prawach powiatu działają miejskie centra ratownictwa i reagowania kryzysowego na zasadach określonych w art. 32 i art. 33.

Art. 37.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, wymagania organizacyjne i techniczne, jakie powinny spełniać: Krajowe Centrum Ratownictwa i Reagowania Kryzysowego, wojewódzkie centra ratownictwa i reagowania kryzysowego oraz powiatowe i gminne centra ratownictwa i reagowania kryzysowego, z uwzględnieniem wymagań w zakresie:

- 1) obiegu informacji w systemie zarządzania kryzysowego,
- 2) zgodności systemów łączności,
- 3) zgodności systemów informatycznych.

Rozdział 4

Ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw oraz obowiązki świadczeń

Art. 38.

1. W sytuacji wystąpienia zagrożenia lub kryzysu, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia i zdrowia obywateli lub mienia o wielkiej wartości, mogą zostać wprowadzone:
 - 1) ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela polegające na:
 - a) nakazie określonego sposobu poruszania się,
 - b) nakazie lub zakazie przebywania do odwołania, lub w określonych godzinach, na określonych obszarach lub w określonych miejscach lub obiektach,
 - c) nakazie opróżnienia lub zabezpieczenia przed zniszczeniem określonych pomieszczeń,
 - d) nakazie ewakuacji w ustalonym czasie z określonych obszarów, miejsc i obiektów,
 - e) nakazie poddania się kwarantannie, szczepieniom ochronnym i badaniom lekarskim,
 - f) wprowadzeniu całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły lub ograniczeń w dostarczaniu wody, energii elektrycznej lub gazu,
 - 2) obowiązki świadczeń osobistych i rzeczowych polegające na:
 - a) udzielaniu pomocy ofiarom kryzysu, w tym w szczególności osobom, które uległy nieszczęśliwym wypadkom,
 - b) wykonywaniu określonych prac,
 - c) oddaniu do używania posiadanych nieruchomości lub rzeczy ruchomych, w tym środków transportu, łączności i innych środków technicznych,
 - d) udostępnieniu określonych pomieszczeń osobom ewakuowanym,
 - e) przyjęciu na przechowanie lub zabezpieczeniu mienia lub zagrożonych zwierząt osób poszkodowanych lub ewakuowanych,
 - f) pełnieniu wart.
2. Przedmiotem świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c) i d), nie mogą być dobra kultury ruchome i nieruchome wpisane do rejestru zabytków.
3. Od świadczeń osobistych zwolnione są osoby:
 - 1) do 16 roku życia i powyżej 60 roku - w zakresie określonym w ust. 1 pkt 2 lit. b) i f),
 - 2) chore, niepełnosprawne i kobiety w ciąży - w zakresie określonym w ust. 1 pkt 2 lit. a), b), e) i f),
 - 3) sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 14 oraz osobami chorymi i niepełnosprawnymi - w zakresie określonym w ust. 1 pkt 2 lit. b), e) i f).

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwy organ w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego może zwolnić od obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, również inne osoby.

Art. 39.

1. Obowiązki świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2, mogą zostać wprowadzone wyłącznie wówczas, gdy siły i środki pozostające w dyspozycji właściwego organu w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego są niewystarczające dla likwidacji zagrożenia lub kryzysu.
2. Ograniczenia i obowiązki świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1, wprowadza się na czas oznaczony, niezbędny dla ochrony życia i zdrowia obywateli lub mienia o wielkiej wartości, nie dłuższy jednak niż 7 dni. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, wojewoda może przedłużyć ten okres na dalszy czas oznaczony. Łączny czas trwania ograniczeń lub obowiązków świadczeń nie może przekroczyć 30 dni. Do przedłużania okresu, na jaki wprowadzono ograniczenia lub obowiązki świadczeń, stosuje się przepisy art. 40-43.
3. Ograniczenia i obowiązki świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1, stosuje się do osób fizycznych, zamieszkałych lub przebywających czasowo na obszarze, na którym wystąpiło zagrożenie lub kryzys, a także odpowiednio do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mających siedzibę lub prowadzących działalność na tym obszarze.
4. Ograniczenia i obowiązki świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1, mogą obowiązywać na całym obszarze jednostki zasadniczego podziału terytorialnego państwa lub jego części.

Art. 40.

1. Ograniczenia i obowiązki świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1, są wprowadzane przez właściwy organ w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego, kierujący działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu, z zastrzeżeniem ust. 2-4 i art. 41, aktem prawa miejscowego, wydawanym w formie rozporządzenia kryzysowego, obowiązującym przez określony czas z możliwością jego skrócenia lub przedłużenia.
2. Jeżeli działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu kieruje minister właściwy do spraw wewnętrznych, ograniczenia i obowiązki świadczeń wprowadza właściwy wojewoda.
3. Akty prawa miejscowego wprowadzające ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. b) i d)-f), są wydawane wyłącznie przez wojewodę z własnej inicjatywy lub na wniosek starosty lub wójta, jeżeli starosta lub wójt kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.
4. Akty prawa miejscowego wprowadzające ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a) i c), oraz obowiązków świadczenia, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 lit. c), są wydawane przez:
 - 1) wojewodę, lub
 - 2) starostę z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta, jeżeli wójt kieruje działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu.

5. Z chwilą wydania aktu prawa miejscowego przez organ, który przejął kierowanie działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu na podstawie art. 22, tracą moc akty prawa miejscowego wydane przez organy dotychczas kierujące działaniami w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu, chyba że akt prawa miejscowego wydany przez organ, który przejął kierowanie działaniami, stanowi inaczej.

Art. 41.

1. Wprowadzenie obowiązku świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2, poprzedza się wezwaniem osób fizycznych zamieszkałych lub przebywających czasowo na obszarze, na którym wystąpiło zagrożenie lub kryzys, a także osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mających siedzibę lub prowadzących działalność na tym obszarze, do dobrowolnego spełnienia tych świadczeń.
2. Obowiązek świadczeń może być wprowadzony, jeżeli mimo wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczeń, liczba ochotników jest niewystarczająca dla likwidacji zagrożenia lub kryzysu.

Art. 42.

1. Akty prawa miejscowego, o których mowa w art. 40 ust. 1, określają w szczególności:
 - 1) zakres i rodzaj ograniczeń wolności i praw lub obowiązku świadczeń, o których mowa w art. 38 ust. 1,
 - 2) kategorie osób i podmiotów podlegających ograniczeniom lub obowiązkom świadczeń,
 - 3) zasięg terytorialny obowiązywania ograniczeń i obowiązku świadczeń,
 - 4) czas trwania ograniczeń i obowiązku świadczeń.
2. Organ, który wydał akt prawa miejscowego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, przekazuje go natychmiast właściwemu organowi nadzoru. Niezależnie od uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych ustaw, organ nadzoru może wstrzymać wykonanie aktu, jeżeli stwierdzi, że został on wydany bez uzasadnienia lub z przekroczeniem granic upoważnienia do jego wydania. Równocześnie z wstrzymaniem wykonania zakwestionowanego aktu, jeżeli jest to niezbędne do zapobieżenia lub usunięcia zagrożenia albo do przeciwdziałania kryzysowi, organ nadzoru - o ile nie jest to minister właściwy do spraw wewnętrznych - wydaje rozporządzenie zastępcze, które obowiązuje do czasu zastąpienia go przez właściwy organ prawidłowym aktem prawa miejscowego, nie dłużej jednak niż 7 dni.
3. Do aktów prawa miejscowego, o których mowa w art. 40 ust. 1, stosuje się przepisy dotyczące ogłaszania, nadzoru i kontroli aktów prawa miejscowego stanowiących w trybie właściwym dla przepisów porządkowych.

Art. 43.

1. Ograniczenie, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. c), i obowiązki świadczeń w stosunku do poszczególnych osób i jednostek, o których mowa w art. 39 ust. 3, są nakładane w drodze decyzji wydanej na podstawie aktu prawa miejscowego w związku z właściwym przepisem ustawy przez organ wskazany w tym akcie. W decyzji określa się okres obowiązywania ograniczenia lub obowiązku świadczeń.

2. Organem wyższego stopnia w sprawach decyzji, o których mowa w ust. 1, wydanych przez starostę i wójta, jest wojewoda.
3. Do decyzji wydawanych na podstawie aktów prawa miejscowego, o których mowa w art. 40 ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego z zastrzeżeniem, że:
 - 1) podlegają one natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia,
 - 2) mogą one być w nagłych wypadkach wydawane ustnie, a następnie potwierdzane pisemnie,
 - 3) odwołania od nich wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia lub pisemnego potwierdzenia decyzji wydanej ustnie,
 - 4) wniesione odwołania podlegają przekazaniu organowi odwoławczemu w terminie 3 dni, a rozpatrzeniu - w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odwołania.
4. Potwierdzenie pisemne, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia ustania zagrożenia lub kryzysu.

Art. 44.

1. Za wykonanie świadczenia osobistego, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 lit. a), b), e) i f), przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 1/178 kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników za pełny wymiar czasu pracy określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie Kodeksu pracy, za każdą godzinę czasu wykonywania świadczeń.
2. Zryczałtowane wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje od:
 - 1) Skarbu Państwa - jeżeli obowiązek świadczenia osobistego został wprowadzony przez wojewodę,
 - 2) powiatu - jeżeli obowiązek świadczenia osobistego został wprowadzony przez starostę,
 - 3) gminy - jeżeli obowiązek świadczenia osobistego został wprowadzony przez wójta.

Art. 45.

1. Posiadacz przedmiotu świadczenia wezwany do wykonania świadczenia jest obowiązany oddać go do używania w stanie przydatnym do użytku wraz z dotyczącymi go dokumentami.
2. Biorący przedmiot świadczenia jest obowiązany używać go w sposób odpowiadający jego właściwościom i przeznaczeniu. Biorący ponosi zwykłe koszty i inne ciężary związane z utrzymaniem i eksploatacją przedmiotu świadczenia za okres, w którym posiadacz przedmiotu świadczenia nie mógł z niego korzystać, a poczynione przez biorącego wydatki lub nakłady na przedmiot świadczenia nie podlegają zwrotowi.
3. Biorący przedmiot świadczenia jest odpowiedzialny także za jego przypadkową utratę lub uszkodzenia oraz za szkody wynikłe z używania go w sposób sprzeczny z jego właściwościami i przeznaczeniem.

4. Biorący jest obowiązany zwrócić posiadaczowi przedmiot świadczenia w stanie nie pogorszonym. Biorący nie ponosi odpowiedzialności za zużycie przedmiotu świadczenia, będące następstwem prawidłowego używania.
5. Biorący przedmiot świadczenia jest odpowiedzialny za szkody wynikłe z niezwrócenia go niezwłocznie po terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 43 ust. 1, oraz z tytułu napraw wykonywanych po tym terminie wskutek uszkodzeń powstałych w czasie używania go przez biorącego.

Art. 46.

1. Osobie, która poniosła stratę majątkową powstałą w następstwie ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela w czasie zagrożenia lub kryzysu, zwanej dalej „poszkodowanym”, przysługuje roszczenie o odszkodowanie.
2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wyrównanie straty majątkowej, bez korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby strata nie powstała.
3. W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą do odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem art. 418.

Art. 47.

1. Odszkodowanie przysługuje od:
 - 1) Skarbu Państwa - jeżeli ograniczenie w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, w którego następstwie powstała szkoda wprowadzone zostało przez wojewodę,
 - 2) powiatu - jeżeli ograniczenie w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, w którego następstwie powstała szkoda wprowadzone zostało przez starostę,
 - 3) gminy - jeżeli ograniczenie w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, w którego następstwie powstała szkoda wprowadzone zostało przez wójta.
2. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli strata majątkowa powstała wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą biorący nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 48.

1. W sprawie o odszkodowanie orzeka w drodze decyzji organ, który wprowadził ograniczenie w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, w następstwie którego powstała szkoda.
2. Organ, o którym mowa w ust. 1, wydaje decyzję w sprawie o odszkodowanie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.
3. Wypłaty odszkodowania dokonuje organ, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Art. 49.

1. Poszkodowany niezadowolony z decyzji w sprawie o odszkodowanie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji, może wnieść powództwo do sądu powszechnego.
2. Wniesienie powództwa, o którym mowa w ust. 1, nie wstrzymuje wykonania decyzji.

Art. 50.

Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 48, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 51.

Roszczenie o odszkodowanie ulega przedawnieniu z upływem roku od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o stracie majątkowej. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia ustania zagrożenia lub kryzysu.

Art. 52.

Roszczenie o odszkodowanie przechodzi na następców prawnych poszkodowanego.

Art. 53.

1. Osobie, która podczas lub w związku z wykonywaniem świadczenia osobistego określonego w art. 38 ust. 1 pkt 2, lit. a), b), e) i f), doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia przysługuje roszczenie o odszkodowanie, o którym mowa w art. 444 Kodeksu cywilnego.
2. W razie śmierci osoby, na którą nałożono obowiązek świadczenia osobistego, podczas lub w związku z wykonywaniem tego świadczenia, stosuje się odpowiednio przepisy art. 446 Kodeksu cywilnego.

Art. 54.

W czasie trwania zagrożenia lub kryzysu właściwy organ w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego może zawiesić na czas określony działalność placówek oświatowych, instytucji kultury, sportu, rekreacji, rozrywki i innych jednostek zajmujących się świadczeniem powszechnie dostępnej działalności usługowej.

Art. 55.

W czasie trwania zagrożenia lub kryzysu właściwy organ na wniosek organu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego może, w celu i w zakresie niezbędnym do usprawnienia przemieszczania się środków transportowych, wprowadzić ograniczenia w ruchu drogowym, kolejowym i lotniczym, a także w żegludze śródlądowej i przybrzeżnej - na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym.

Art. 56.

Redaktorzy naczelni dzienników i czasopism oraz nadawcy audycji radiowych i telewizyjnych działający na obszarze, na którym wystąpiło zagrożenie lub kryzys, są obowiązani na żądanie właściwego organu do nieodpłatnego, natychmiastowego rozpowszechniania aktów prawa miejscowego, komunikatów i decyzji tego organu związanych z działaniami podejmowanymi w czasie trwania zagrożenia lub kryzysu. Przepisów art. 34, art. 35 i art. 47 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 584, Nr 121, poz. 770 oraz z 1999 r. Nr 90, poz. 999) nie stosuje się.

Rozdział 5

Finansowanie systemu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego

Art. 57.

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań, o których mowa w art. 15 i art. 16, oraz wypłatę wynagrodzenia i odszkodowań, o których mowa w art. 44 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 47 ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 58.

1. Tworzy się gminny fundusz kryzysowy, zwany dalej „gminnym funduszem”, powiatowy fundusz kryzysowy, zwany dalej „powiatowym funduszem” oraz wojewódzki fundusz kryzysowy, zwany dalej „wojewódzkim funduszem”.
2. Środki gminnych, powiatowych i wojewódzkich funduszy przeznaczone są na finansowanie wydatków związanych z reagowaniem w czasie kryzysu i usuwaniem jego skutków.

Art. 59.

1. Środki gminnych, powiatowych i wojewódzkich funduszy gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym.
2. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego opracowuje plan finansowy funduszu, który stanowi załącznik do uchwały budżetowej.

Art. 60.

1. Przychodami gminnego funduszu są:
 - 1) przekazane z budżetu gminy środki finansowe ustalone w wysokości stanowiącej 0,2% wykonanych wydatków bieżących w roku poprzedzającym rok budżetowy, z wyłączeniem wydatków bieżących na zadania oświatowe, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 2) pożyczki udzielone z budżetu państwa,
 - 3) darowizny,
 - 4) odsetki z oprocentowania rachunków bankowych i lokat,

- 5) inne przychody, określone w odrębnych przepisach.
2. Jeżeli wysokość zgromadzonych środków z tytułu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przekroczy 1% planowanych na dany rok w budżecie gminy wydatków bieżących, rada gminy może, w drodze uchwały, zdecydować o nieprzekazywaniu środków na ten fundusz.
3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przekazywane są z budżetu gminy w dwóch równych ratach w terminach do 30 czerwca i 31 grudnia roku budżetowego i stanowią wydatki budżetu danego roku

Art. 61.

1. Przychodami powiatowego funduszu są:
 - 1) przekazane z budżetu powiatu środki finansowe ustalone w wysokości stanowiącej 0,2% wykonanych wydatków bieżących w roku poprzedzającym rok budżetowy, z wyłączeniem wydatków bieżących na zadania oświatowe, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 2) pożyczki udzielone z budżetu państwa,
 - 3) darowizny,
 - 4) odsetki z oprocentowania rachunków bankowych i lokat,
 - 5) inne przychody, określone w odrębnych przepisach.
2. Jeżeli wysokość zgromadzonych środków z tytułu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przekroczy 1% planowanych w budżecie powiatu wydatków bieżących, rada powiatu może, w drodze uchwały, zdecydować o nieprzekazywaniu środków na ten fundusz.
3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przekazywane są z budżetu powiatu w dwóch równych ratach w terminach do 30 czerwca i 31 grudnia roku budżetowego i stanowią wydatek budżetu danego roku.

Art. 62.

1. Przychodami wojewódzkiego funduszu są:
 - 1) przekazane z budżetu województwa środki finansowe ustalone w wysokości stanowiącej 0,2% wykonanych wydatków bieżących w roku poprzedzającym rok budżetowy, z wyłączeniem wydatków bieżących na zadania oświatowe, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 2) pożyczki udzielone z budżetu państwa,
 - 3) darowizny,
 - 4) odsetki z oprocentowania rachunków bankowych i lokat,
 - 5) inne przychody, określone w odrębnych przepisach.
2. Jeżeli wysokość zgromadzonych środków z tytułu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przekroczy 1% planowanych w budżecie województwa wydatków bieżących, sejmik

województwa może, w drodze uchwały, zdecydować o nieprzekazywaniu środków na ten fundusz.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przekazywane są z budżetu województwa w dwóch równych ratach w terminach do 30 czerwca i 31 grudnia roku budżetowego i stanowią wydatek budżetu danego roku.

Art. 63.

Środki gminnego, powiatowego oraz wojewódzkiego funduszu mogą służyć jako zabezpieczenie poręczeń na zaciąganie kredytów i pożyczek w przypadku realizacji zadań własnych inwestycyjnych, mających bezpośredni związek z przeciwdziałaniem zagrożeniom i kryzysom.

Art. 64.

1. W przypadku wystąpienia zagrożenia lub kryzysu zarząd jednostki samorządu terytorialnego podejmuje decyzję o uruchomieniu środków funduszu kryzysowego.
2. Środkami gminnego, powiatowego oraz wojewódzkiego funduszu dysponują odpowiednio wójt, starosta lub marszałek województwa.

Art. 65.

1. Jeżeli suma wydatków związanych z reagowaniem na zagrożenie lub kryzys w gminie przekroczy wysokość 75% środków zgromadzonych na rachunku gminnego funduszu, wójt może wystąpić z wnioskiem o pomoc rzeczową lub finansową z budżetu powiatu, w skład którego wchodzi ta gmina.
2. Starosta niezwłocznie udziela pomocy ze środków powiatowego funduszu, jeżeli z informacji zawartych we wniosku wynika poniesienie przez gminę wydatków ponad sumę, o której mowa w ust. 1.
3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana w formie dotacji celowej, na podstawie porozumienia zawartego między tymi jednostkami samorządu terytorialnego.
4. Do rozliczenia dotacji, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6 poz. 69, Nr 12, poz. 136. Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 46, poz. 499).

Art. 66.

1. Jeżeli suma wydatków związanych z reagowaniem na zagrożenie lub kryzys w powiecie przekroczy wysokość 75% środków zgromadzonych na rachunku powiatowego funduszu, starosta może wystąpić z wnioskiem o pomoc rzeczową lub finansową z budżetu województwa, w skład którego wchodzi ten powiat.
2. Marszałek województwa niezwłocznie udziela pomocy ze środków wojewódzkiego funduszu, jeżeli z informacji zawartych we wniosku wynika poniesienie przez powiat wydatków ponad sumę, o której mowa w ust. 1.

3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana w formie dotacji celowej, na podstawie porozumienia zawartego między tymi jednostkami samorządu terytorialnego.
4. Do rozliczenia dotacji, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy ustawy o finansach publicznych.

Art. 67.

1. Każdego roku w budżecie państwa tworzy się rezerwę celową w wysokości 0,2% planowanych wydatków bieżących, z przeznaczeniem na realizację zadań, o których mowa w niniejszej ustawie, w szczególności na dofinansowanie zadań, wykonywanych przez województwo w przypadku, gdy suma wydatków związanych z reagowaniem na zagrożenie lub kryzys w województwie przekroczy wysokość 75% środków zgromadzonych na rachunku wojewódzkiego funduszu.
2. Środki z rezerwy, o której mowa w ust. 1, mogą być również przeznaczone na pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego, w przypadku wystąpienia stanów zagrożenia lub kryzysu.
3. Warunki udzielenia pożyczki, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia stanu zagrożenia lub kryzysu, określa umowa zawarta między właściwym dysponentem budżetu państwa a zarządem jednostki samorządu terytorialnego.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 68.

1. Kto:
 - 1) nie stosuje się do nakazu określonego sposobu poruszania się,
 - 2) nie stosuje się do nakazu lub zakazu przebywania w określonych godzinach na określonych obszarach lub w określonych miejscach i obiektach,
 - 3) nie stosuje się do nakazu opróżnienia lub zabezpieczenia określonych pomieszczeń przed zniszczeniem,
 - 4) nie stosuje się do nakazu ewakuacji w ustalonym czasie z określonych obszarów, miejsc i obiektów,
 - 5) nie stosuje się do nakazu poddania się kwarantannie, szczepieniom ochronnym lub badaniom lekarskim,
 - 6) narusza obowiązki wynikające z wprowadzonej całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły lub ograniczeń w dostarczaniu wody, energii elektrycznej lub gazu,
 - 7) wbrew obowiązkowi nie wykonuje świadczeń osobistych i rzeczowych, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2,

- 8) wbrew obowiązкови nie rozpowszechnia aktów prawa miejscowego, komunikatów i decyzji właściwych organów
- podlega karze aresztu lub grzywny.
2. Kto naruszając wprowadzone ograniczenia w ruchu drogowym, kolejowym i lotniczym, a także w żegludze śródlądowej i przybrzeżnej - na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym, utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie działań ratowniczych
- podlega karze aresztu lub grzywny.
3. Rozpoznawanie spraw o wykroczenia określone w ust. 1 i 2 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.
4. Jeżeli sprawca wykroczenia został ujęty na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem i niezwłocznie doprowadzony na rozprawę, rozpoznanie sprawy następuje w trybie przepisów o postępowaniu przyspieszonym.

Art. 69.

1. Niewykonane w całości lub w części do ostatniego dnia obowiązywania aktów prawa miejscowego, ustanawiających ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela lub obowiązki świadczeń osobistych i rzeczowych, kary za wykroczenia wymierzone na podstawie przepisów niniejszej ustawy podlegają wykonaniu.
2. Postępowania w sprawach o wykroczenia określone w niniejszej ustawie, wszczęte i niezakończone orzeczeniem kończącym postępowanie do dnia utraty mocy obowiązującej przez akty prawa miejscowego ustanawiające ograniczenia w korzystaniu z wolności i praw człowieka i obywatela, prowadzi się na podstawie przepisów niniejszej ustawy, a wymierzone kary podlegają wykonaniu.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 70.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1156 oraz z 2001 r. Nr 48, poz. 506) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 2 skreśla się wyrazy „służby w obronie cywilnej, odbywania przysposobienia obronnego, uczestniczenia w samoobronie ludności”;
- 2) w art. 6 w ust. 2 w pkt 5 po wyrazach „Sił Zbrojnych” skreśla się przecinek oraz wyrazy „obrony cywilnej”;
- 3) skreśla się art. 17;
- 4) w art. 19 po wyrazach „przez niego upoważnione” przecinek zastępuje się kropką oraz skreśla się wyrazy „oraz postulaty dotyczące potrzeb obrony cywilnej, przekazywane przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju lub terenowe organy obrony cywilnej.”;

- 5) w art. 23 w pkt 3 skreśla się lit. b);
- 6) w art. 53 w ust. 2 w pkt 2 skreśla się wyrazy „szkolenia poborowych w obronie cywilnej albo”;
- 7) w art. 55 skreśla się ust. 2;
- 8) w art. 57 po wyrazach „do zasadniczej służby” skreśla się wyrazy „i szkolenia poborowych w obronie cywilnej”, a po wyrazach „i służby okresowej” skreśla się przecinek oraz wyrazy „jak również do odbycia ćwiczeń w obronie cywilnej”;
- 9) w art. 111 w ust. 1 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej lub”;
- 10) w art. 112 w ust. 2 po wyrazach „służby sanitarnej” dodaje się kropkę i skreśla się wyrazy „lub służby w obronie cywilnej.”;
- 11) skreśla się Dział IV;
- 12) w art. 188 w ust. 1 po wyrazach „w art. 187 ust. 3 i 4” skreśla się wyrazy „albo organom obrony cywilnej”;
- 13) w art. 189 w ust. 1 po wyrazach „zasadniczej służby wojskowej” skreśla się przecinek oraz wyrazy „zasadniczej służby w obronie cywilnej”;
- 14) w art. 190 w ust. 1 po wyrazach „zasadniczej służby wojskowej” skreśla się przecinek oraz wyrazy „zasadniczej służby w obronie cywilnej”;
- 15) w art. 200:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz zwalczania klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidacji ich skutków”,
 - b) w ust. 3 po wyrazach „ćwiczeniami wojskowymi” skreśla się przecinek oraz wyrazy „ćwiczeniami w obronie cywilnej oraz ćwiczeniami praktycznymi w zakresie powszechnej samoobrony”;
- 16) w art. 202 w ust. 1 po wyrazach „komendanta uzupełnień” skreśla się wyrazy „lub właściwego organu obrony cywilnej”;
- 17) w art. 208 w ust. 2 po wyrazach „Sił Zbrojnych” skreśla się przecinek oraz wyrazy „jednostek organizacyjnych obrony cywilnej”, a po wyrazach „obrony Państwa” skreśla się wyrazy „a także zwalczania klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidacji ich skutków”;
- 18) w art. 209:
 - a) w ust. 1 w pkt 2 przecinek na końcu zastępuje się kropką i skreśla się pkt 3,
 - b) skreśla się ust. 5;
- 19) w art. 210 w ust. 1 po wyrazach „komendanta uzupełnień” skreśla się wyrazy „lub właściwego organu obrony cywilnej”;
- 20) w art. 211 w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub właściwego organu obrony cywilnej”;
- 21) w art. 212 w ust. 2 wyrazy „lub właściwych organów obrony cywilnej, informować je” zastępuje się wyrazami „informować ich”;
- 22) w art. 216 w ust. 1 po wyrazach „Sił Zbrojnych” skreśla się przecinek oraz wyrazy „obrony cywilnej”;

- 23) w art. 217 w ust. 1 po wyrazach „Siły Zbrojne” skreśla się przecinek oraz wyrazy „jednostki organizacyjne obrony cywilnej”;
- 24) w art. 225:
- a) w ust. 1 skreśla się pkt 2,
 - b) w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „w czasie odbywania szkolenia poborowych lub ćwiczeń w obronie cywilnej albo”;
- 25) skreśla się art. 226;
- 26) w art. 236 skreśla się wyrazy „lub ćwiczeń w obronie cywilnej”;
- 27) w art. 244:
- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej lub”,
 - b) w ust. 3:
 - w pkt 1 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej lub”,
 - w pkt 2 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej i”,
 - w pkt 3 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej i”,
 - w pkt 4 skreśla się wyrazy „w obronie cywilnej lub”;
- 28) w art. 246 po wyrazach „służby wojskowej” skreśla się przecinek oraz wyrazy „służby w obronie cywilnej”;
- 29) w art. 247 w ust. 1 po wyrazach „służby wojskowej” skreśla się przecinek oraz wyrazy „służby w obronie cywilnej”.

Art. 71.

W ustawie z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz.U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i Nr 72, poz. 747) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Bezpośrednia ochrona przed powodzią należy do zadań z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego i spoczywa na organach administracji rządowej, starostach, wójtach, burmistrzach (prezydentach miast) oraz innych organach wykonujących zadania z zakresu gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.

2. Starosta wykonuje podstawowe zadania w zakresie bezpośredniej ochrony przed powodzią, chyba, że przepisy szczególne stanowią inaczej.

3. Organami doradczymi wojewody, starosty, wójta, burmistrza (prezydenta miasta) do spraw ochrony przed powodzią są zespoły reagowania kryzysowego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr..., poz....).”;

- 2) art. 71 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 71. 1. W przypadku ostrzeżenia o nadejściu fali powodziowej dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w drodze decyzji, może zobowiązać zakład piętrzący wodę do obniżenia piętrzenia lub opróżnienia zbiornika bez odszkodowania. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
2. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, wymaga uzgodnienia z właściwymi wojewodami; niezgłoszenie sprzeciwu w ciągu 12 godzin od otrzymania decyzji uznaje się za dokonanie uzgodnienia.”;
- 3) w art. 72 po wyrazach „(prezydent miasta)” dodaje się wyrazy „i starosta” oraz po wyrazie „państwowe” dodaje się wyraz „samorządowe.”;
- 4) w art. 73 w ust. 1 po wyrazach „(prezydent miasta)” dodaje się wyrazy „i starosta”;
- 5) art. 74 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 74. 1. Jeżeli w inny sposób nie można usunąć bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia ludzi lub dla mienia, wójt, burmistrz (prezydent miasta) na podstawie odpowiedniego aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 40 ustawy o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym, wydaje na zasadach określonych w art. 43 ustawy o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym decyzje o ewakuacji ludności z obszarów bezpośrednio zagrożonych powodzią.
2. W razie nagłego zagrożenia powodzią wójt, burmistrz (prezydent miasta) może wydawać decyzje bez uprzedniego wydania przez wojewodę aktu prawa miejscowego z równoczesnym obowiązkiem powiadomienia starosty i wojewody o podjętych decyzjach.”;
- 6) skreśla się art. 75;
- 7) w art. 76 w ust. 1 wyrazy „wójt, burmistrz (prezydent miasta)” zastępuje się wyrazami „organ kierujący działaniami w czasie trwania powodzi lub zagrożenia nią zgodnie z art. 21 ustawy o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym”.

Art. 72.

W ustawie z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 85, poz. 390, z 1997 r. Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 86, poz. 965 oraz z 2000 r. Nr 50, poz. 581) w art. 16 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) finansowanie zadań w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.”.

Art. 73.

W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086 i Nr 120, poz. 1268) w art. 41 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W sytuacji zagrożenia, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr ..., poz. ...) środki Funduszu w pierwszej kolejności powinny być kierowane na te cele związane z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, które są niezbędne do bezpośredniego zapobiegania lub przeciwdziałania zagrożeniu.”.

Art. 74.

W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74, Nr 58, poz. 261, Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622, z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679, Nr 107, poz. 686, Nr 113, poz. 734 i Nr 123, poz. 775 oraz z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 26, poz. 306, Nr 48, poz. 552, Nr 62, poz. 718, Nr 88, poz. 985, Nr 91, poz. 1009 i Nr 95, poz. 1041 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497) w art. 31 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wójt lub burmistrz jako organ sprawujący władzę administracji ogólnej organizuje i kieruje na obszarze gminy systemem gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na zasadach i w trybie określonym w odrębnej ustawie.”.

Art. 75.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 81, poz. 351, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 i Nr 89, poz. 414, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 725 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o ratownictwie i ochronie przeciwpożarowej”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa zasady ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz organizację administracji publicznej w tym zakresie.”;

3) w art. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym - rozumie się przez to organizacyjno-prawną formę wykonywania zadań, o których mowa w niniejszej ustawie, z zakresu ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz inne podmioty.”;

4) dodaje się nowy rozdział 1a w brzmieniu:

„Rozdział 1a

Organy administracji publicznej właściwe w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej

Art. 2a. Organami administracji publicznej właściwymi w sprawach ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej są:

1) minister właściwy do spraw wewnętrznych,

2) wojewoda,

3) komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 2b. 1. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej należą w szczególności:

1) opracowywanie założeń polityki Rządu w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz projektów aktów prawnych w tym zakresie,

- 2) opiniowanie projektu budżetu państwa w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 3) współpraca w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, z właściwymi organami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi, w tym w szczególności utrzymywanie kontaktów z organami Organizacji Narodów Zjednoczonych i Unii Europejskiej,
 - 4) sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej przez organy, o których mowa w art. 2a pkt 2 i 3.
2. Zadania w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje przy pomocy Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, którego obsługę zapewnia Krajowy Urząd Ratownictwa i Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „Krajowym Urzędem”.
3. Do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z zakresu ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej wykonywanych przy pomocy Krajowego Urzędu należą w szczególności:
- 1) ustalanie planu rozmieszczenia na obszarze kraju specjalistycznego sprzętu ratowniczego, na potrzeby krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 2) współpraca z podmiotami uczestniczącymi w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym,
 - 3) analizowanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
 - 4) dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze kraju, w przypadku działań ratowniczych, których charakter, rozmiar lub zasięg przekracza możliwości sił ratowniczych województwa,
 - 5) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
 - 6) ustalanie programów i zasad szkolenia pożarniczego dla jednostek ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
 - 7) współdziałanie z Zarządem Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 8) współpraca z organizacjami wykonującymi zadania użyteczności publicznej w zakresie ratownictwa.
- Art. 2c. 1. Do zadań wojewody w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej należą w szczególności:
- 1) organizowanie krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego na obszarze województwa,
 - 2) dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze województwa, w przypadku działań ratowniczych, których charakter, rozmiar lub zasięg przekracza możliwości sił ratowniczych powiatu,

- 3) kontrola uzgadniania projektów budowlanych pod względem ochrony przeciwpożarowej,
 - 4) nadzór nad organami i jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej działającymi na obszarze województwa,
 - 5) wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej,
 - 6) wykonywanie innych zadań określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
2. Zadania w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej na obszarze województwa, wojewoda wykonuje przy pomocy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, będącego kierownikiem wojewódzkiego urzędu ratownictwa i zarządzania kryzysowego.
3. Do zadań komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z zakresu ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej wykonywanych przy pomocy wojewódzkiego urzędu ratownictwa i zarządzania kryzysowego należą w szczególności:
- 1) przygotowywanie wojewódzkich szkoleń, treningów, ćwiczeń i innych form edukacji w zakresie ratownictwa, ochrony przeciwpożarowej, dla osób działających w strukturach administracji publicznej na obszarze województwa,
 - 2) współpraca z podmiotami uczestniczącymi w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym,
 - 3) opracowywanie planów ratowniczych na obszarze województwa,
 - 4) kontrolowanie jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej działających na obszarze województwa,
 - 5) analizowanie stanu bezpieczeństwa województwa w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej,
 - 6) współdziałanie z zarządem wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz z innymi wojewódzkimi organizacjami zrzeszającymi ochotnicze straże pożarne,
 - 7) współpraca z organizacjami wykonującymi zadania użyteczności publicznej w zakresie ratownictwa.
- Art. 2d. 1. Do zadań komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej należą w szczególności:
- 1) organizowanie na obszarze powiatu krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 2) dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu poprzez swoje stanowisko kierowania,
 - 3) organizowanie i prowadzenie działań ratowniczych,
 - 4) współdziałanie z komendantem gminnym ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony w gminie,
 - 5) rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,

- 6) opracowywanie planów ratowniczych na obszarze powiatu,
 - 7) nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
 - 8) wstępne ustalanie przyczyny oraz okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru oraz miejscowego zagrożenia,
 - 9) organizowanie szkolenia i doskonalenia pożarniczego, w tym również dla członków ochotniczych straży pożarnych,
 - 10) współdziałanie z powiatowymi organizacjami zrzeszającymi ochotnicze straże pożarne,
 - 11) przeprowadzanie inspekcji podmiotów należących do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w zakresie przygotowania do działań ratowniczych.
2. Aparatem pomocniczym komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej jest komenda powiatowa (miejska) Państwowej Straży Pożarnej, zwana dalej „komendą powiatową”.
 3. Regulamin organizacyjny komendy powiatowej jest ustalany przez komendanta powiatowego i zatwierdzany przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
- Art. 2e. 1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji z zakresu ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.
2. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:
 - 1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej - komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej,
 - 2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.
- Art. 2f. 1. Rada powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informacje komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o stanie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych i innych miejscowych zagrożeniach powiatu (miasta na prawach powiatu). Na polecenie starosty informację taką właściwy komendant jest obowiązany składać w każdym czasie.
2. Rada powiatu (miasta) na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, może określić w drodze uchwały istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa pożarowego.
 3. W przypadku bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa wspólnoty samorządowej, w szczególności życia lub zdrowia, przewodniczący zarządu gminy lub powiatu może wydać komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej polecenie podjęcia działań w zakresie właściwości Państwowej Straży Pożarnej, zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.
 4. Uchwała, o której mowa w ust. 2, lub polecenie wydane na podstawie ust. 3 nie mogą dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej. Uchwała lub

polecenie nie mogą również określać sposobu wykonania zadania przez Państwową Straż Pożarną.

5. Starosta lub wójt (burmistrz lub prezydent miasta) ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść i skutki polecenia, o którym mowa w ust. 4.
 6. Polecenie, o którym mowa w ust. 4, podlega niezwłocznemu wykonaniu. Polecenie przekazane ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.
 7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej niezwłocznie przedkłada sprawę komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli nie jest w stanie wykonać polecenia, o którym mowa w ust. 4.
 8. Polecenie, o którym mowa w ust. 4, naruszające prawo jest nieważne. O nieważności polecenia stwierdza wojewoda.”;
- 5) w art. 4 w ust. 3, w art. 5 w ust. 2, w art. 6 w ust. 2, w art. 7 w ust. 2, w art. 13 w ust. 1 i 2, w art. 22 w ust. 2, w art. 23 w ust. 3 i w art. 39 w ust. 2 wyrazy „Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji” zastępuje się wyrazami „Minister właściwy do spraw wewnętrznych”;

6) w art. 4 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, placówki kształcenia ustawicznego, kształcące na potrzeby ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz zasady ich funkcjonowania, a w szczególności określi:

- 1) wykaz tych placówek,
- 2) zasady ich tworzenia i likwidacji,
- 3) ramowe plany nauczania oraz podstawy programowe kształcenia,
- 4) zasady i tryb naboru kandydatów,
- 5) zasady odpłatności za naukę oraz wypadki całkowitego bądź częściowego zwolnienia z odpłatności,
- 6) wykaz uzyskiwanych kwalifikacji zawodowych,
- 7) wzory dokumentów potwierdzających ich ukończenie.”;

7) w art. 6 dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Rzecznawców, o których mowa w ust. 2a pkt 3, powołuje i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.”;

8) dodaje się nowy rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Art. 11b. 1. W celu realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, rozpoznawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń oraz przygotowywania do działań ratowniczych, Państwowa Straż Pożarna przeprowadza czynności kontrolno-rozpoznawcze oraz ćwiczenia i manewry.

2. Czynności kontrolno-rozpoznawcze obejmują w szczególności:

- 1) kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
 - 2) rozpoznawanie zagrożeń innych niż pożarowe,
 - 3) wstępne ustalanie przyczyn oraz okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb, zakres i szczegółowe zasady przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych, kwalifikacje i tryb wyznaczania osób uprawnionych do czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz wzór upoważnienia dla ich przeprowadzania.

Art. 11c. 1. Czynności kontrolno-rozpoznawcze, o których mowa w art. 11b ust. 2, mogą być przeprowadzane także:

- 1) na polecenie sądu, prokuratora lub Najwyższej Izby Kontroli,
 - 2) na zlecenie osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zasady pobierania opłat za zlecone czynności kontrolno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 11d. Osoba uprawniona do czynności kontrolno-rozpoznawczych ma prawo:

- 1) wstępu do wszystkich obiektów i pomieszczeń, z wyłączeniem części mieszkalnej oraz stanowiących własność bądź zarządzanych przez:
 - a) Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Urząd Ochrony Państwa i Straż Graniczną,
 - b) obce misje dyplomatyczne, urzędy konsularne bądź inne instytucje międzynarodowe korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych,
- 2) żądania wyjaśnień w sprawach związanych z ujawnionymi nieprawidłowościami.

Art. 11e. 1. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych, uprawniony jest w drodze decyzji administracyjnej do:

- 1) nakazania usunięcia stwierdzonych uchybień w ustalonym terminie,
- 2) wstrzymania robót (prac), zakazania używania maszyn, urządzeń lub środków transportowych oraz eksploatacji pomieszczeń, obiektów lub ich części, jeżeli stwierdzone uchybienia mogą powodować zagrożenie życia ludzi lub bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru.

2. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.”;

9) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Organizacja ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej”;

10) skreśla się art. 12;

11) dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy tworzą:

- 1) jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej - z mocy prawa,
 - 2) pozostałe jednostki ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz inne podmioty - po zawarciu porozumienia z odpowiednim organem Państwowej Straży Pożarnej.”;
- 12) w art. 14 skreśla się ust. 3-9;
- 13) w art. 15 w zdaniu wstępnym po wyrazie „Jednostkami” dodaje się wyrazy „ratownictwa i”;
- 14) w art. 16a w ust. 1 i 2, w art. 22 w ust. 2, w art. 23 w ust. 1 i 3, w art. 24 w ust. 1, w art. 26 w ust. 1 i 2, w art. 27 w pkt 2, w art. 27a, w art. 29 w zdaniu wstępnym i w pkt 4, w art. 32 w ust. 1, w art. 33 w ust. 1 i 2, w art. 35 w ust. 2 występujące w różnych przypadkach wyrazy „jednostki ochrony przeciwpożarowej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „jednostki ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej”;
- 15) w art. 18 wyrazy „Komendanta Wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „komendanta powiatowego”;
- 16) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:
„Organizacja i prowadzenie działań ratowniczych”;
- 17) w art. 22:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Działania ratownicze mogą prowadzić jednostki ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.”,
b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Działaniami ratowniczymi organizowanymi i prowadzonymi przez Państwową Straż Pożarną dowodzi strażak Państwowej Straży Pożarnej.”;
- 18) dodaje się art. 25a i art. 25b w brzmieniu:
„Art. 25a. 1. Strażacy biorący udział w działaniach ratowniczych, w zakresie niezbędnym do prowadzenia tych działań, mają prawo korzystania z:
1) dróg, gruntów i zbiorników wodnych państwowych, komunalnych i prywatnych,
2) komunalnych i prywatnych ujęć wodnych i środków gaśniczych.
2. W okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności strażak kierujący działaniami ratowniczymi ma prawo zarządzenia:
1) ewakuacji ludzi i mienia z terenu objętego akcją ratowniczą,
2) koniecznych prac wyburzeniowych i rozbiórkowych,
3) wstrzymania komunikacji w ruchu lądowym,
4) udostępnienia pojazdów, środków i przedmiotów niezbędnych do akcji ratowniczej,
5) zakazu przebywania osobom postronnym w rejonie akcji ratowniczej.
3. Ponadto w okolicznościach, o których mowa w ust. 2, kierujący działaniami ma prawo:
1) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych, organizacji społecznych i obywateli,

2) odstąpienia od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb korzystania z praw, o których mowa w ust. 2 i 3.

Art. 25b. 1. Osobie niebędącej strażakiem, która uległa wypadkowi, oraz członkom rodziny osoby zmarłej wskutek takiego wypadku, w związku z wypełnianiem obowiązków, o których mowa w art. 25a ust. 3 pkt 1, lub ćwiczeniami organizowanymi przez Państwową Straż Pożarną, przysługują świadczenia odszkodowawcze.

2. Za użycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę bez winy właściciela środków transportowych, inwentarza lub innego mienia w związku z akcją ratowniczą lub ćwiczeniami organizowanymi przez Państwową Straż Pożarną przysługuje odszkodowanie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb przyznawania świadczeń i odszkodowania, o których mowa w ust. 1 i 2.”;

19) w tytule rozdziału 5 po wyrazie „jednostek” dodaje się wyrazy „ratownictwa i”;

20) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Strażakowi jednostki ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lub członkowi ochotniczej straży pożarnej, zwanemu dalej „osobą poszkodowaną”, który w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, przysługuje:

1) jednorazowe odszkodowanie w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,

2) renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.

2. Członkom rodziny osoby poszkodowanej, która zmarła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1, zwanych dalej „wypadkiem”, przysługuje:

1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci osoby poszkodowanej,

2) renta rodzinna.

3. Osobie poszkodowanej lub członkowi jej rodziny przysługuje także jednorazowe odszkodowanie z tytułu zużycia, uszkodzenia lub utraty mienia w związku z wypadkiem.

4. Jednorazowe odszkodowania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, przysługują na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w wysokości kwot ustalanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

5. Renty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, przysługują na zasadach i wysokości określonej w przepisach o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

6. Jednorazowe odszkodowanie, o którym mowa w ust. 3, ustala i wypłaca, z zastrzeżeniem ust. 7, osoba prawna lub fizyczna ponosząca koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej, na podstawie

przepisów o odszkodowaniach przysługujących w związku ze służbą w Państwowej Straży Pożarnej.

7. Jednorazowe odszkodowanie, o którym mowa w ust. 3, dla osoby poszkodowanej będącej członkiem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego ustala i wypłaca właściwy komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej.

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1-3.”;

21) w art. 28 w ust. 7 wyrazy „Minister Zdrowia i Opieki Społecznej” zastępuje się wyrazami „Minister właściwy do spraw zdrowia” oraz wyrazy „Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji” zastępuje się wyrazami „ministrem właściwym do spraw wewnętrznych”;

22) w art. 29 w pkt 4 oraz w art. 34 w ust. 2 wyrazy „Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji” zastępuje się wyrazami „ministra właściwego do spraw wewnętrznych”;

23) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostka organizacyjna Państwowej Straży Pożarnej może przekazywać nieodpłatnie technicznie sprawny, zbędny sprzęt i urządzenia ochotniczym strażom pożarnym, po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz zarządów innych wojewódzkich organizacji zrzeszających ochotnicze straże pożarne.”;

24) w art. 32:

a) w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) ponoszenia kosztów okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28 ust. 6.”;

b) w ust. 3a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Funkcję komendanta gminnego można powierzyć osobie, posiadającej kwalifikacje zawodowe, o których mowa w art. 4 ust. 3.”;

25) w art. 35 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki odpłatności za szkolenia, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) wyżywienia i noclegów osób uczestniczących w szkoleniu,
- 2) wynagrodzenia wykładowców oraz osób prowadzących zajęcia dydaktyczne,
- 3) kosztów amortyzacji sprzętu i urządzeń użytych do szkolenia,
- 4) kosztów zużycia paliw, energii i środków gaśniczych użytych do szkolenia oraz innych kosztów wynikających ze specyfiki danego rodzaju szkolenia.”;

26) w art. 39 w ust. 1 po wyrazach „na cele” dodaje się wyrazy „ratownictwa i”.

Art. 76.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. Nr 88, poz. 400, z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr

34, poz. 163, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 152, poz. 723, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 106, poz. 680 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 1999 r. Nr 45, poz. 436 i Nr 110, poz. 1255) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 1:

- po wyrazie „formacją” skreśla się przecinek oraz wyrazy „przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami”,

- dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Państwowa Straż Pożarna wykonuje zadania z zakresu ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.”,

b) w ust. 2:

- w pkt 2 wyraz „akcji” zastępuje się wyrazem „działań”,

- pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) udzielanie specjalistycznej pomocy innym służbom, inspekcjom i strażom podczas prowadzenia przez nie działań ratowniczych w ramach ich uprawnień ustawowych,

4) kształcenie w zakresie ratownictwa, zarządzania kryzysowego i ochrony przeciwpożarowej”,

- pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ratownictwa, zarządzania kryzysowego i ochrony przeciwpożarowej.”,

- dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) prowadzenie międzynarodowej współpracy w zakresie ratownictwa, zarządzania kryzysowego i ochrony przeciwpożarowej.”;

2) skreśla się art. 7;

3) po tytule rozdziału 2 dodaje się art. 7 a w brzmieniu:

„Art. 7a. Organami Państwowej Straży Pożarnej są:

1) Komendant Główny,

2) komendant wojewódzki,

3) komendant powiatowy (miejski).”;

4) w art. 8:

a) w ust. 1 skreśla się pkt 1, 2 i 6,

b) skreśla się ust. 3,

c) w ust. 4 skreśla się pkt 1;

5) w art. 9:

a) skreśla się ust. 1,

b) w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej ma 2 zastępców.”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Obsługę Komendanta Głównego i jego zastępców sprawuje Krajowy Urząd Ratownictwa i Zarządzania Kryzysowego.”;

6) w art. 10 skreśla się ust. 1;

7) skreśla się art. 11 i art. 11a;

8) w art. 12 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej jest przełożonym strażaków pełniących służbę na obszarze województwa.”;

9) w art. 13:

a) w ust. 3 skreśla się wyrazy „lub aspirantów”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej jest przełożonym strażaków pełniących służbę na obszarze powiatu.”;

10) skreśla się art. 13a;

11) skreśla się art. 14;

12) w art. 17a w ust. 2 skreśla się wyrazy „na wniosek komendanta wojewódzkiego”;

13) w art. 19c dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Z przychodów z tego tytułu tworzy się środki specjalne z przeznaczeniem na finansowanie zakupu wyposażenia osobistego i sprzętu specjalistycznego.”;

14) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Wykorzystywanie zwierząt w działaniach ratowniczych”;

15) skreśla się art. 20;

16) w art. 20a w ust 1 wyraz „akcjach” zastępuje się wyrazem „działaniach”;

17) skreśla się art. 21 i art. 22;

18) skreśla się rozdział 4;

19) w art. 28a:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Strażak pełni służbę w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz w jednostkach organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej, właściwych do spraw ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.

2. Strażak może być, za jego zgodą, wyznaczony przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, do wykonywania określonych zadań poza jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w ust. 1, w tym za granicą.”;

b) w ust. 3 wyrazy „Państwowej Straży Pożarnej” zastępuje się wyrazami „ , o których mowa w ust. 1,”;

20) w art. 29a:

a) w ust. 1 wyrazy „Państwowej Straży Pożarnej” zastępuje się wyrazami „ , w której strażak pełni służbę,”;

- b) w ust. 2 wyraz „akcjach” zastępuje się wyrazem „działaniach”;
- 21) w art. 32 w ust. 1:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) w jednostkach organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej właściwych do spraw ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej - odpowiednio Komendant Główny lub komendant wojewódzki”,
- b) skreśla się pkt 2;
- 22) w art. 37a, w art. 37d w ust. 1, w art. 43 w ust. 4, w art. 63 w ust. 1, w art. 103 w ust. 2 i 3, w art. 104 w ust. 4 w zdaniu wstępnym oraz w pkt 1 skreśla się wyrazy „Państwowej Straży Pożarnej”;
- 23) w art. 49 w ust. 1 skreśla się wyrazy „jednostkach organizacyjnych”, a wyrazy „ochrony przeciwpożarowej” zastępuje się wyrazami „ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej”;
- 24) w art. 51 w ust. 3 skreśla się pkt 1;
- 25) w art. 54 w pkt 13 przecinek zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 14;
- 26) w art. 57b ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Strażak pełniący służbę w komendach powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej i jednostkach organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej właściwych do spraw ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym przy nawiązaniu i rozwiązaniu stosunku służbowego oraz na żądanie przełożonego uprawnionego do mianowania lub powołania.”;
- 27) w art. 62:
- a) w ust. 1 wyraz „akcji” zastępuje się wyrazem „działań”,
- b) w ust. 2 wyraz „akcje” zastępuje się wyrazem „działania” oraz wyraz „akcji” zastępuje się wyrazem „działań”;
- 28) w art. 114d:
- a) w ust. 1 wyrazy „zostaje mianowany” zastępuje się wyrazami „może zostać mianowany”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Stosunek służbowy strażaka w służbie kandydackiej, który nie zostaje mianowany strażakiem na stałe, wygasa po upływie trzech miesięcy od zakończenia służby kandydackiej. Przepisu art. 49 nie stosuje się.”;
- 29) w art. 121 w ust. 1:
- a) w pkt 3 skreśla się wyrazy „Komendzie Głównej”,
- b) w pkt 4 po wyrazach „i ich zastępców” dodaje się wyrazy „oraz dyrektora Centralnego Muzeum Pożarnictwa”.

Art. 77.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 87, poz. 435, z 1996 r. Nr 5, poz. 34, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 123, poz. 776, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 137, poz. 887 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 550) w art. 3 w ust. 2 w pkt 3 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) będącego skutkiem uruchomienia zarządzania kryzysowego przewidzianego w ustawie z dnia 26 lipca 2001 r. o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr..., poz...).”.

Art. 78.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550 i Nr 88, poz. 983 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 19, Nr 29, poz. 320 i Nr 38, poz. 452) w art. 3 w ust. 1 w pkt 11 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) realizacji zadań w zakresie gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.”.

Art. 79.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ochronę ludności zgodnie z wymaganiami określonymi w odrębnych przepisach,”

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 4, określi w drodze rozporządzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. o gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr ..., poz. ...), warunki techniczne jakim powinny odpowiadać schrony i ukrycia, ich usytuowanie oraz warunki techniczne ich użytkowania.”.

Art. 80.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 2001 r. Nr 6, poz. 56 i Nr 42, poz. 475) w art. 57 w ust. 1 w pkt 32 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 33 w brzmieniu:

„33) wydatków związanych z reagowaniem w czasie kryzysu i usuwaniem jego skutków.”.

Art. 81.

W ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 16, poz. 78, z 1997 r. Nr 60, poz. 370, Nr 80, poz. 505 i Nr 160, poz. 1079 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268) w art. 25 w ust. 1 w pkt 11 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wydatki związane z reagowaniem w czasie kryzysu i usuwaniem jego skutków.”.

Art. 82.

W ustawie z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 1996 r. Nr 25, poz. 113 i Nr 137, poz. 639, z 1997 r. Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 121, poz. 770 i Nr 160, poz. 1078, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 96, poz. 1106 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 72, poz. 839 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Naczelnym organem administracji rządowej w zakresie objętym art. 54 i 55 ustawy jest minister właściwy do spraw wewnętrznych; sprawy te należą do działu administracji rządowej - sprawy wewnętrzne.”;

2) w art. 55:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz możliwości ich wykonywania, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, przez inne organizacje ratownicze, a także ustanawia wysokość świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rozporządzenie powinno określać w szczególności:

- 1) szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych (Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe),
- 2) możliwości wykonywania obowiązków i uprawnień wskazanych wyżej przez inne organizacje ratownicze oraz określenie warunków udzielenia zgody przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych przez inne organizacje ratownicze,
- 3) wysokość świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym.”.

Art. 83.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999

r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459) w art. 47 w ust. 1 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wydatki związane z reagowaniem w czasie kryzysu i usuwaniem jego skutków.”.

Art. 84.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 78, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634 i Nr 73, poz. 761) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego,

6) ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Krajowego Urzędu Ratownictwa i Reagowania Kryzysowego i Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców.”.

Art. 85.

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 91, poz. 577, z 1999 r. Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 22, poz. 268, Nr 48, poz. 530 i 552, Nr 62, poz. 618 i Nr 122, poz. 1321 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i 45, poz. 497) w art. 15 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym, zagrożeniom wywołującym bezpośrednio kryzys lub którego następstwem może być kryzys i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz kryzysom, a także zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach,”.

Art. 86.

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. Nr 91, poz. 578, Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 16, poz. 136, Nr 26, poz. 306, Nr 48, poz. 552, Nr 62, poz. 718, Nr 88, poz. 985, Nr 91, poz. 1009 i Nr 95, poz. 1041 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 34 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Starosta jako organ sprawujący władzę administracji ogólnej organizuje i kieruje na obszarze powiatu systemem gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na zasadach i w trybie określonym w odrębnej ustawie.”;

2) w art. 40 w ust. 1 po wyrazach „rada powiatu” dodaje się przecinek oraz wyrazy „o ile ustawy nie stanowią inaczej.”.

Art. 87.

W ustawie z dnia 28 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 46, poz. 499) w art. 65 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie „naprawczego” dodaje się wyrazy „lub na usuwanie skutków kryzysu”;
- 2) w ust. 2 po wyrazie „oprocentowane” dodaje się przecinek i wyrazy „z wyjątkiem pożyczek udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego na usuwanie skutków kryzysu”.

Art. 88.

1. Dotychczasowa Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, z dniem wejścia w życie ustawy staje się Krajowym Urzędem Ratownictwa i Zarządzania Kryzysowego, a dotychczasowe komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej - wojewódzkimi urzędami ratownictwa i zarządzania kryzysowego.
2. Pracownicy i funkcjonariusze zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, zachowują dotychczasowe stanowiska i warunki wynagradzania.

Art. 89.

1. Pracownicy Biura do Spraw Usuwania Skutków Powodzi w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dniem 1 stycznia 2002 r. stają się pracownikami Krajowego Urzędu Ratownictwa i Zarządzania Kryzysowego, jeżeli w terminie 1 miesiąca od dnia przedstawienia propozycji zatrudnienia przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, zaakceptują zaproponowane im warunki.
2. Pracownicy urzędów wojewódzkich zapewniający do dnia wejścia w życie ustawy wykonywanie zadań i kompetencji, o których mowa w art. 14 i art. 27, z dniem 1 stycznia 2002 r. stają się odpowiednio pracownikami samorządowymi bądź pracownikami wojewódzkiego urzędu ratownictwa i zarządzania kryzysowego, jeżeli w terminie 1 miesiąca od dnia przedstawienia propozycji zatrudnienia przez starostę bądź komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, zaakceptują zaproponowane im warunki.
3. Propozycje zatrudnienia pracowników, o których mowa w ust. 1, przedstawia Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, a pracowników, o których mowa w ust. 2, przedstawia starosta lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej na podstawie informacji przekazanych w formie pisemnej przez wojewodę, w terminie do dnia 30 września 2001 r.

4. Propozycje zatrudnienia przedstawiane pracownikom, o których mowa w ust. 1 i 2, gwarantują zachowanie co najmniej dotychczasowego wynagrodzenia i równorzędnego stanowiska, z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia i przygotowania zawodowego.
5. Do pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, którzy w terminie 1 miesiąca od dnia przedstawienia im propozycji zatrudnienia nie zaakceptowali proponowanych im warunków pracy i płacy stosuje się odpowiednio art. 23¹ § 1 Kodeksu pracy, z tym że rozwiązanie stosunku pracy następuje z dniem 31 grudnia 2001 r. Przepisy art. 13¹ ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 98, poz. 604, Nr 133, poz. 882 i 883 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 131, poz. 860, Nr 155, poz. 1016 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 49, poz. 483 i Nr 70, poz. 778 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 66, poz. 787 i Nr 109, poz. 1165) oraz art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255) stosuje się odpowiednio.

Art. 90.

Z dniem 31 grudnia 2001 r. znosi się kolegialne organy, działające na podstawie dotychczasowych przepisów w zakresie objętym systemem gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Art. 91.

1. Wojewoda przejmie w zarząd budowlę ochronne spełniające standardy określone rozporządzeniem, wydanym na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 79.
2. Zarząd nad obiektami, niespełniającymi wymogów określonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 1, przechodzi na dotychczasowych właścicieli budowli ochronnych.

Art. 92.

1. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie oraz przepisów wykonawczych przewidzianych na podstawie upoważnień ustawowych zmienionych niniejszą ustawą, w tym przeniesionych do innej ustawy, zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, w tym wydane na podstawie ustaw, o których mowa w art. 70, art. 71, art. 75 i art. 76, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
2. Rozporządzenie, o którym mowa w art. 5 ust. 3, ustawy, o której mowa w art. 79, zostanie wydane w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 93.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem art. 89, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
